

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

Đoković Lazar

ISTRAŽIVANJE O STAVOVIMA RODITELJA O OMLADINSKOM RADU ZA KREIRANJE KAMPANJE NA NACIONALNOM NIVOU

Septembar 2021. godine

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

„Zajedno za aktivno građansko društvo – ACT“ je projekat Vlade Švajcarske čiji je cilj aktivno građansko društvo u kome građani više učestvuju u procesu donošenja odluka, naročito na lokalnom nivou. ACT sprovode dve nevladine organizacije: Helvetas Swiss Intercooperation i Građanske inicijative.

#ACTprojekat čine 3 stuba: 1. grantovi; 2. izgradnja i jačanje kapaciteta; 3. jačanje uporišta u zajednici. Prva faza projekta realizovaće se od 1. oktobra 2019. godine do 30. septembra 2023. godine.

Projekat „Važno je! – sistemska rešenja za mlade“ je dobio podršku projekta Vlade Švajcarske „Zajedno za aktivno građansko društvo – ACT“, koji sprovode Helvetas Swiss Intercooperation i Građanske inicijative. Mišljenje koje je izneto u ovoj publikaciji je mišljenje autora i ne predstavlja nužno i mišljenje Vlade Švajcarske, Helvetasa ili Građanskih inicijativa.

Projekat „Važno je! – sistemska rešenja za mlade“ realizuje NAPOR u saradnji sa 3 organizacije članice – Omladinom JAZAS iz Novog Sada, Omladina JAZAS-a Kragujevac i udruženje Urban Stream iz Požarevca. Projekat "Važno je! - sistemska rešenja za mlade", deo projekta je „Zajedno za aktivno građansko društvo – ACT“, koji sprovode Helvetas Swiss Intercooperation i Građanske inicijative, a uz podršku Vlade Švajcarske.

Veliko hvala dragim saradnicama i organizacijama:

- *Nedeljka Borojević - Nacionalna asocijacija praktičara/ki omladinskog rada (NAPOR)*
- *Milana Božuić – Omladina JAZAS-a Novi Sad*
- *Maja Jovanović Marić - Urban Stream Požarevac*

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

METODOLOGIJA ZA ISTRAŽIVANJE O STAVOVIMA RODITELJA ZA KREIRANJE KAMPANJE NA NACIONALNOM NIVOU

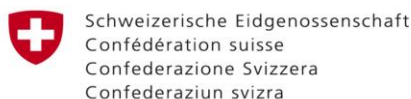
Istraživanje je imalo za cilj da pronađe načine motivisanja i uključivanja roditelja u kreiranju javnih politika za mlade, kao i kako da roditelji budu adekvatno i pravovremeno informisani o programima omladinskog rada.

Za analizu stavova roditelja o omladinskom radu u pogledu komunikacije, kao i uključivanja roditelja u kreiranje javnih politika za mlade i sadržaja kojim će biti kreirana kampanja na nacionalnom nivou, kao istraživački instrument korišćen je upitnik, dok je istraživačka tehnika prikupljanja podataka putem online upitnika kojim je obezbeđen reprezentativan uzorak putem plaćene promocije.

Ciljna grupa istraživanja jesu bili roditelji mladih koji žive u Republici Srbiji od 35 do 60 godina, uzorak stratifikovan u odnosu na opštu populaciju na osnovu roda, godina, regiona prebivališta, tipa naselja u kome stanuju, stepena obrazovanja i radnog statusa. Ciljani uzorak u istraživanju jeste 500 ispitanika kako bi margina greške bila na najnižem mogućem nivou u odnosu na populaciju.

U okviru upitnika korišćeno je 5 baterija pitanja:

- 1) Opšti podaci (pol, godine, mesto prebivališta, obrazovanje, radni status itd);
- 2) Poznavanje omladinskog rada (upućenost u omladinski rad, prepoznavanje, stavovi prema omladinskom radu);

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

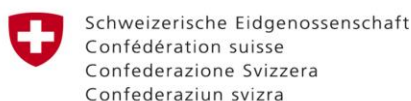
3) Komunikacione navike roditelja (uređaje koje koriste, tehnike informisanja, navike i korišćenje različitih alata i aplikacija, društvenih mreža);

4) Uključivanje roditelja u kreiranju javnih politika (spremnost za učešće u datim procesima, razlog povlačenja i odustajanja, potrebna podrška za aktivnim učešćem);

5) Forme poruka i aktivnosti koje lakše i radije prate (uključivanje i reakcija na sadržaje, javne akcije, okruglih stolova, flash mob aktivnosti, performansi i drugo).

Kako bi osigurali da istraživanje poseduje i kvalitativan segment pored kvantitativnog dela, sprovedene su 4 fokus grupe, u okviru istraživačkog instrumenta, kao istraživačku tehniku prikupljanja podataka korišćen je polustrukturisani intervju/vodič za vođenje fokus grupe. Fokus grupe su obuhvatile po minimum 6 učesnika u okviru južne, istočne, severne i zapadne Srbije. Tokom datih fokus grupa, dobili smo sadržajnije odgovore na osnovu kojih imamo realnu sliku po pitanju uključenosti roditelja u procesu kreiranja javnih politika za mlade, kao i uočili trenutne prednosti i nedostatke u okviru datog procesa, kao i prostor za dodatno unapređivanje na nacionalnom nivou.

Polustrukturirani intervju/vodič za vođenje fokus grupe sadržao je sledeća pitanja kako roditelji vide omladinski rad, da li ga prepoznaju, šta od elemenata omladinskog rada prepoznaju, da li podržavaju omladinski rad, šta je njima važno kako bi se njihova deca uključila u program omladinskog rada, da li su do sada bili uključeni u procese kreiranja javnih politika za mlade, kao i da šta identifikuje problem uključivanja u dati proces, kakve su im komunikacione navike i kako bi organizacije koje praktikuju omladinski rad mogle da komuniciraju ka roditeljima.

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

Tip istraživanja: Kvantitativno

Upitnik je imao ukupno 34 osnovna pitanja (neka pitanja su imala pod kategorije, odgovaranje sa različitim delom pitanja).

Pitanja su bila podeljena u 5 kategorija (Opšti podaci – 6 pitanja; Poznavanje omladinskog rada – 15 pitanja; Komunikacione navike roditelja – 5 pitanja; Uključivanje roditelja u kreiranje javnih politika – 5 pitanja; Forme poruka i aktivnosti koje lakše i radije prate – 3 pitanja).

Tabela 1. Metodologija istraživanja

Istraživački instrument:	upitnik
Veličina uzorka:	600
Istraživačka tehnika – tehnike prikupljanja podataka:	onlajn anketa
Period realizacije istraživanja:	avgust - septembar 2021.
Ciljana populacija:	roditelji mladih koji žive u Republici Srbiji od 35 do 60 godina

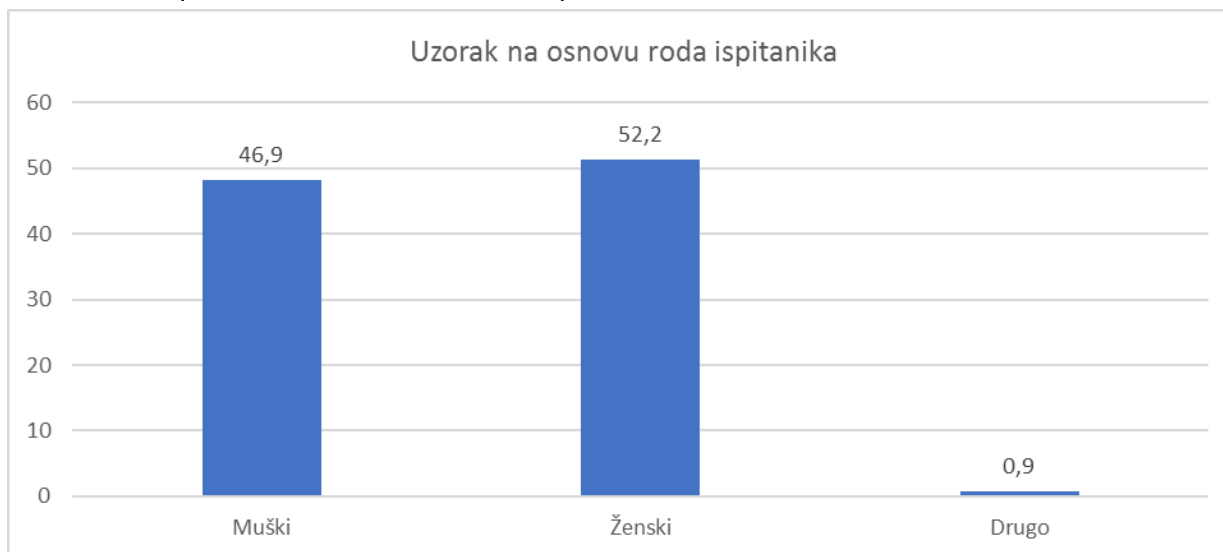
ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

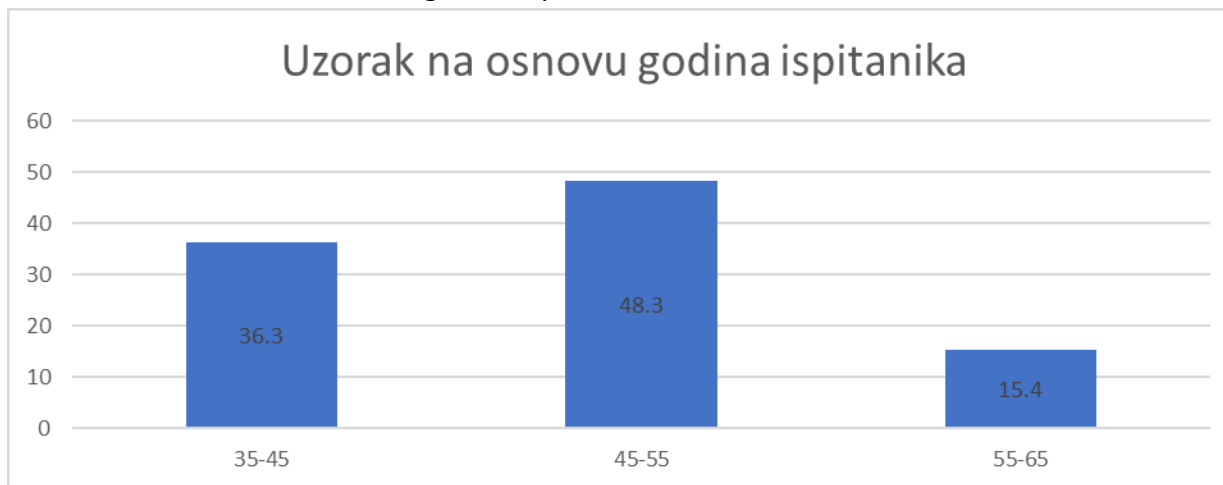
1. Opis uzorka/opšti podaci

U ovom delu istraživanja prikazani su opšti podaci o ispitanicima.

Grafikon 1. Opis uzorka u odnosu na rod ispitanika

Grafikon 2. Uzorak u odnosu na godine ispitanika

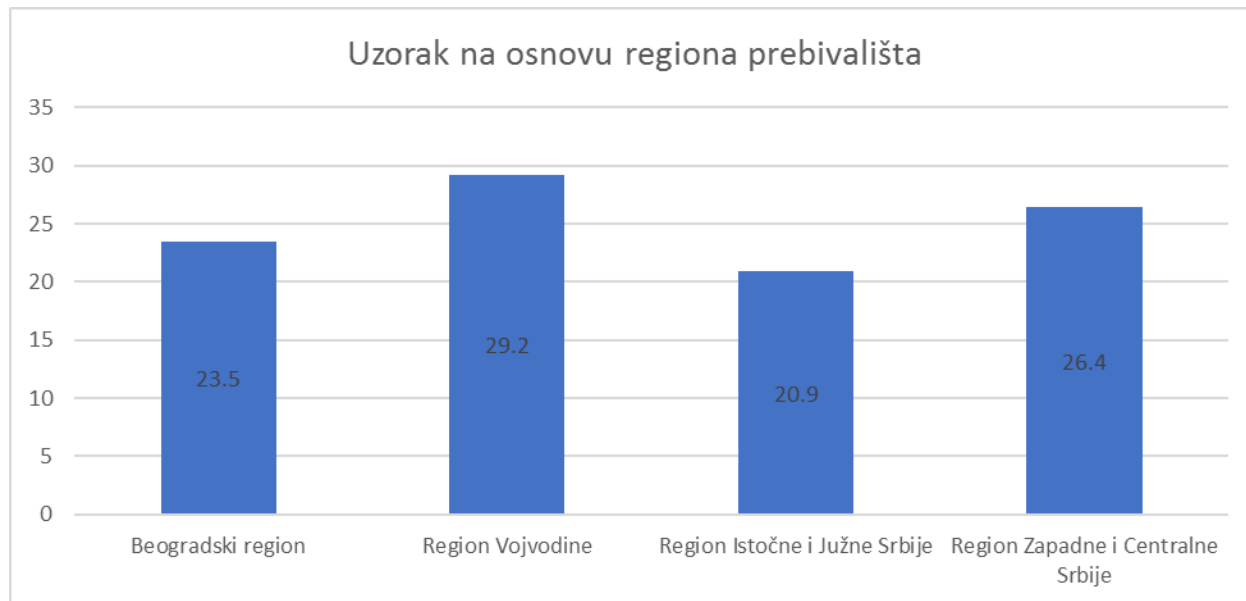

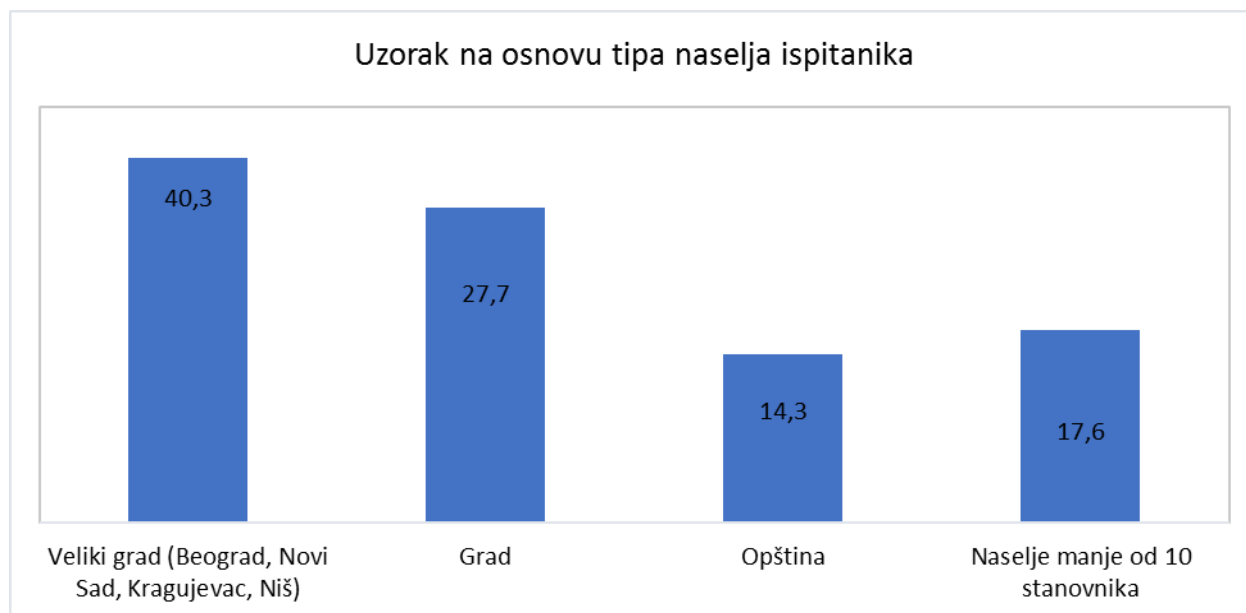
ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

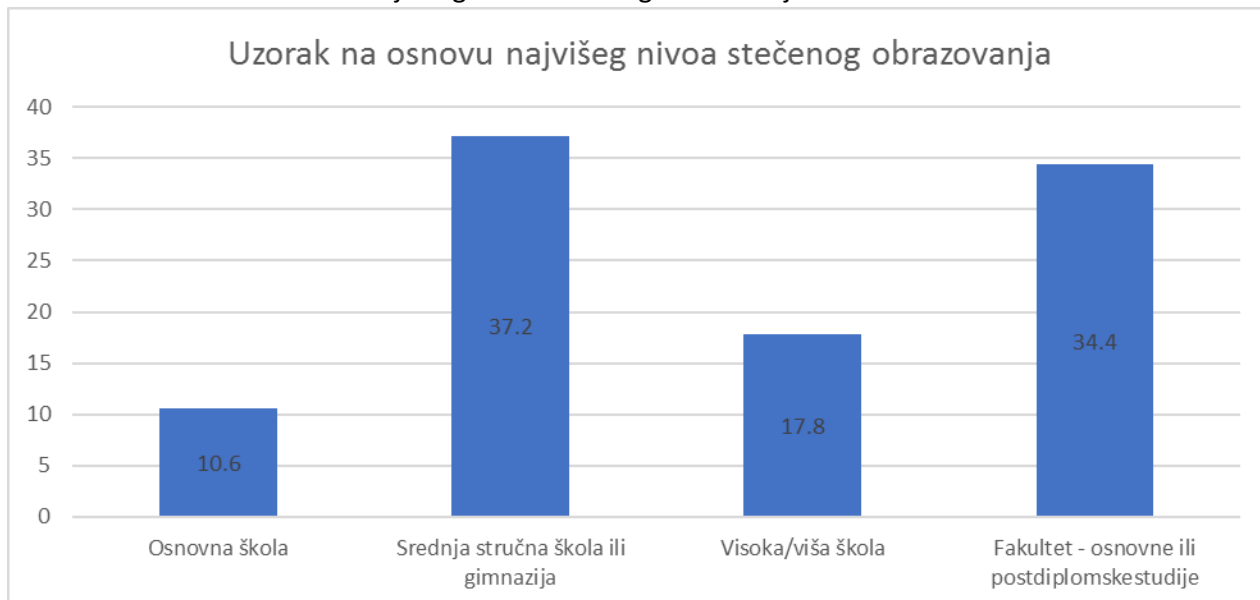
Grafikon 3. Uzorak na osnovu regiona prebivališta

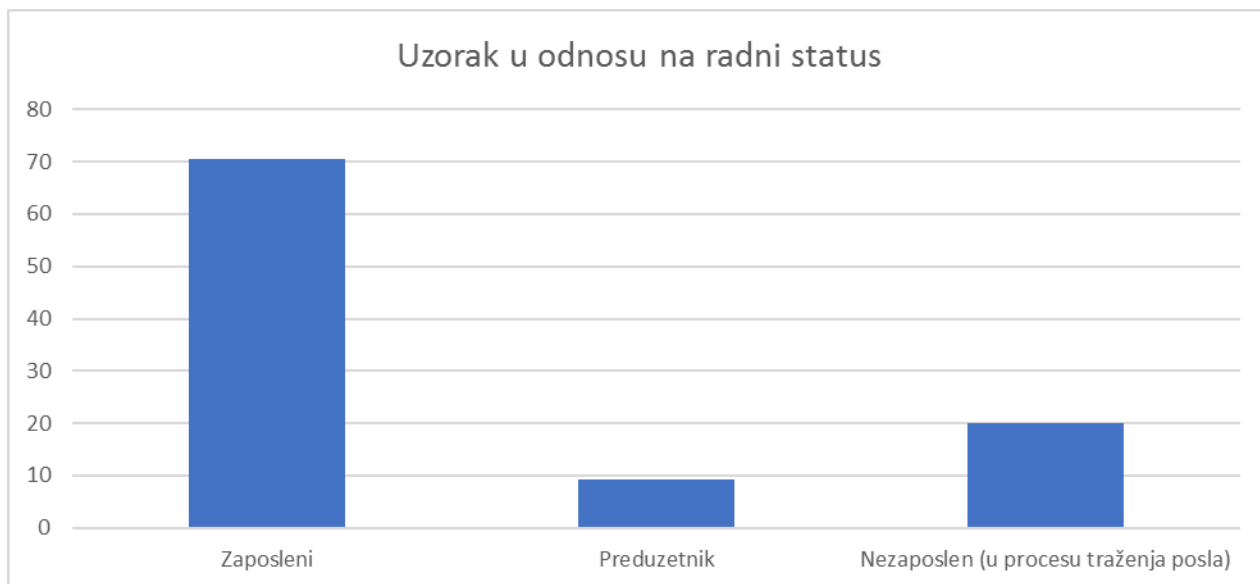
Grafikon 4. Uzorak u odnosu na tip naselja

Grafikon 5. Uzorak na osnovu najvišeg nivoa stečenog obrazovanja

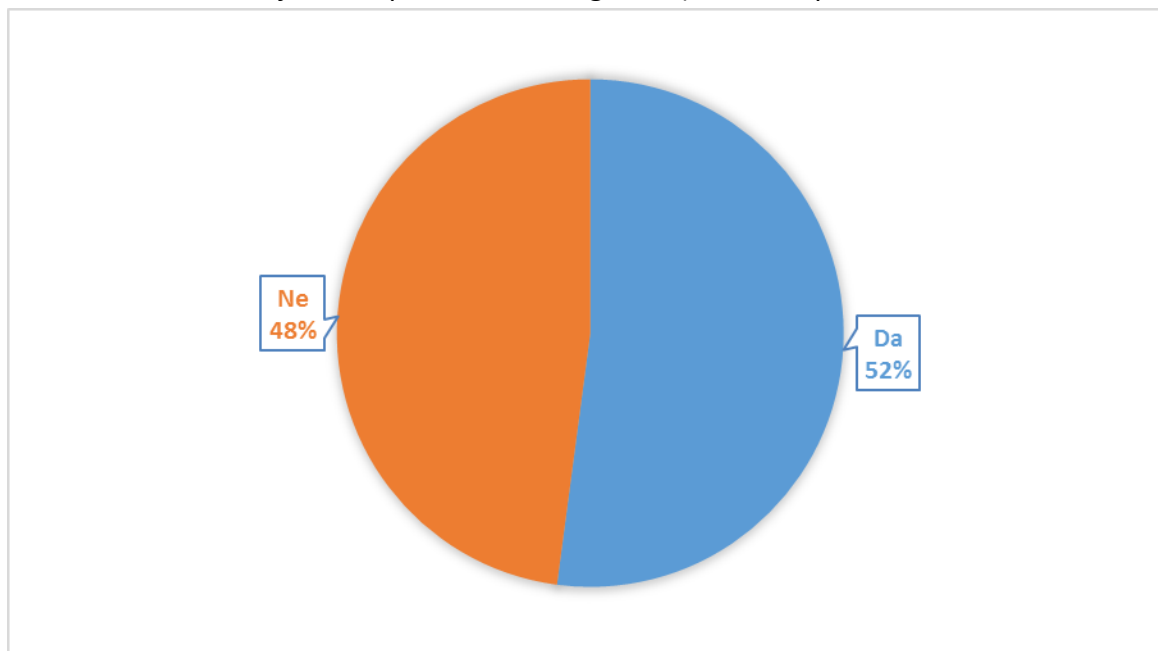
Grafikon 6. Uzorak u odnosu na radni status

2. Omladinski rad

U ovom delu istraživanja postavljana su pitanja o tome da li roditelji znaju šta je omladinski rad, šta je omladinski radnik, da li umeju da prepoznaju šta su aktivnosti omladinskog rada, kao i koji su njihovi stavovi prema omladinskom radu.

Grafikon 7. Poznavanje koncepta omladinskog rada (Da li ste upoznati sa omladinskim radom?)

Razlike u odgovorima postoje u odnosu na godine i region u kome žive ispitanici. Više roditelja prepoznaje omladinski rad u kategoriji 35-45 godina u odnosu na druge dve kategorije, kao i više roditelja iz Beogradskog i regiona Vojvodine prepoznaje omladinski rad u odnosu na regione Centralne i Zapadne i regiona Južne i Istočne Srbije.

Na otvoreno pitanje kada se kaže "Omladinski rad", pomislite na šta? Odgovorilo je 119 ispitanika i odgovori su grupisani u okviru sledećih grupa:

- Povezanost sa omladinskim zadrugama
- Volontiranje i volonterski kampovi

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

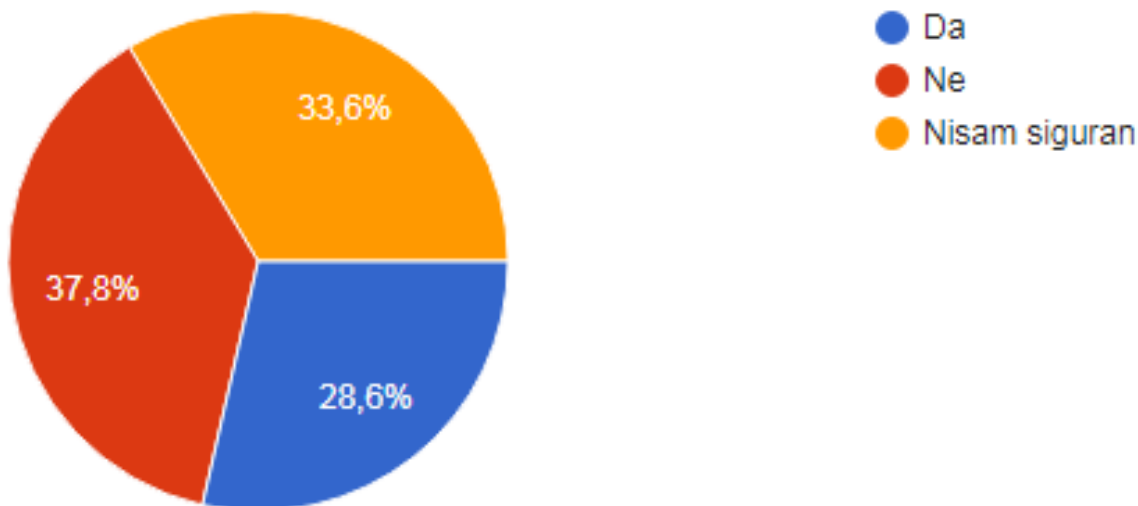

- Udruženja, omladinski centri i Kancelarije za mlade
- Edukacija i razvoj mladih
- Programi zapošljivosti mladih
- Podrška mladima u procesu razvoja
- Aktivnosti radne akcije i dobrovoljnog društveno-korisnog rada

Na osnovu datog pitanja možemo zaključiti da najviše asocijacija „omladinski rad“ ima sa omladinskim zadrugama, različitim problemima zapošljivosti mladih, radnim akcijama, edukacijama, kampovima u manjoj meri, kao i udruženjima koje sprovode omladinski rad.

Sledeće pitanje je bilo da li su upoznati sa zanimanjem omladinski/a radnik/ca, gde manje od jedne trećine ispitanika jeste upoznato sa datim zanimanjem.

Grafikon 8. Da li ste upoznati sa zanimanjem omladinski radnik/ca?

Jedno od pitanja jeste bilo vezano da li poznaju nekog ili neku omladinskog radnika ili radnicu,

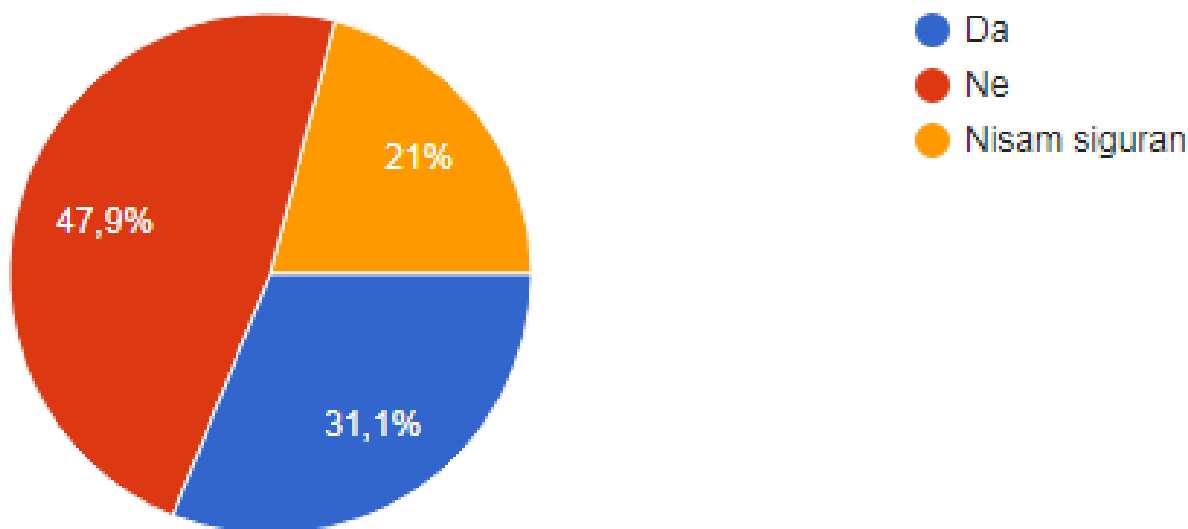

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

bilizu polovine broja ispitanika je odgovorio da ne poznaje omladinskog radnika ili radnicu.

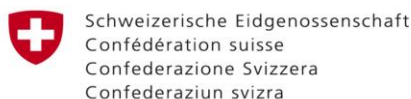
Grafikon 9. Da li poznajete nekog/u omladinskog radnik/cu?

Grafikon 10. Prepoznavanje aktivnosti omladinskog rada

Ispitanici su imali priliku da potvrde šta od navedenih aktivnosti smatraju da je program omladinskog rada, gde se može uključiti i njihovo dete. Na osnovu analize odgovora, sledeći programu su prepoznati kao aktivnost omladinskog rada:

- A. Program za razvoj digitalnih i preduzetničkih veština
- B. Program za razvoj karijere
- C. Sticanje veština za zapošljavanje
- D. Organizovano skupljanje smeća u prirodi
- E. Učenje o psihoaktivnim supstancama

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

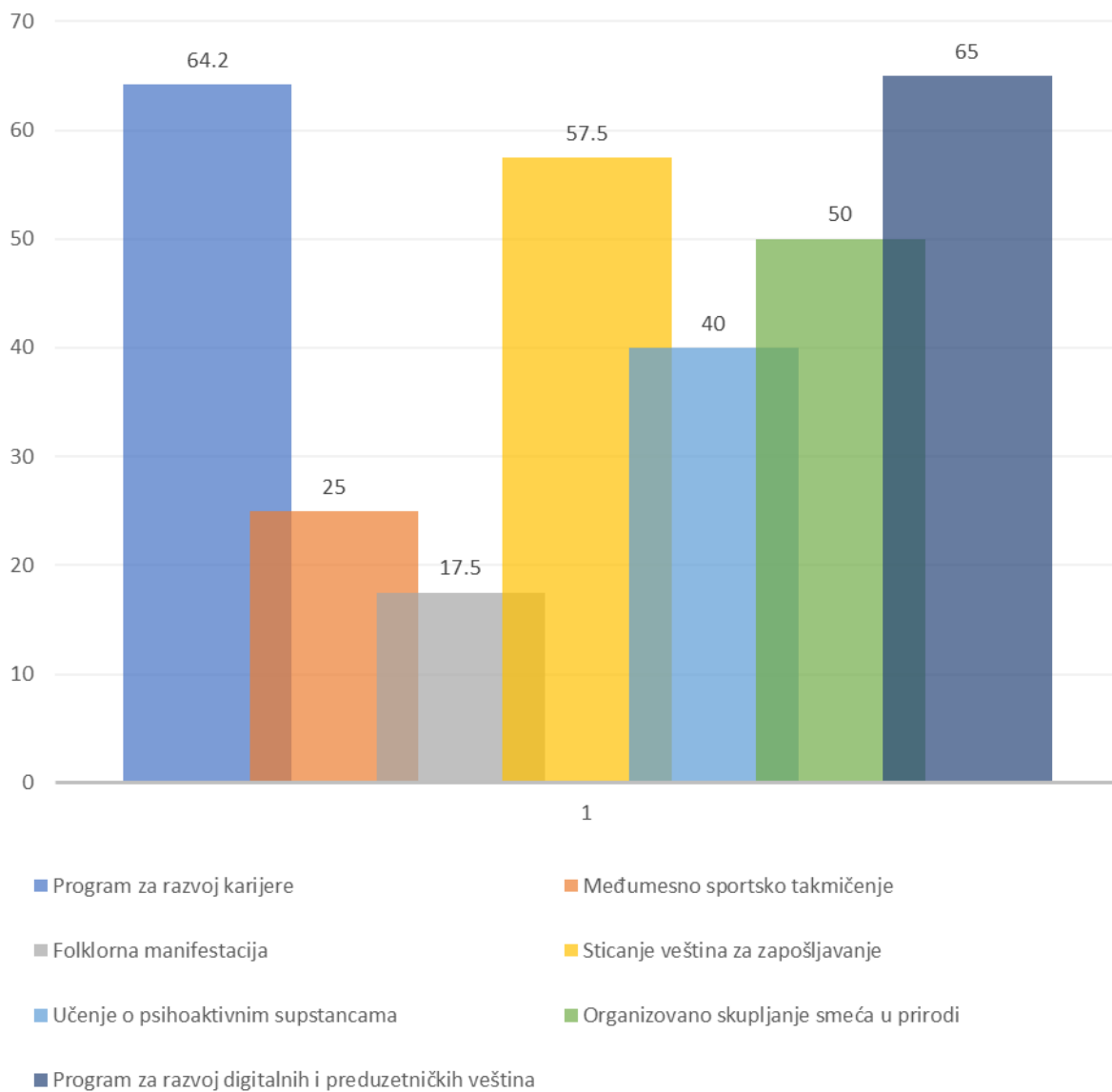

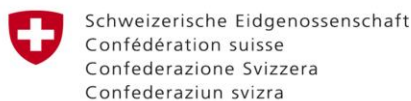
ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

Prepoznavanje aktivnosti omladinskog rada

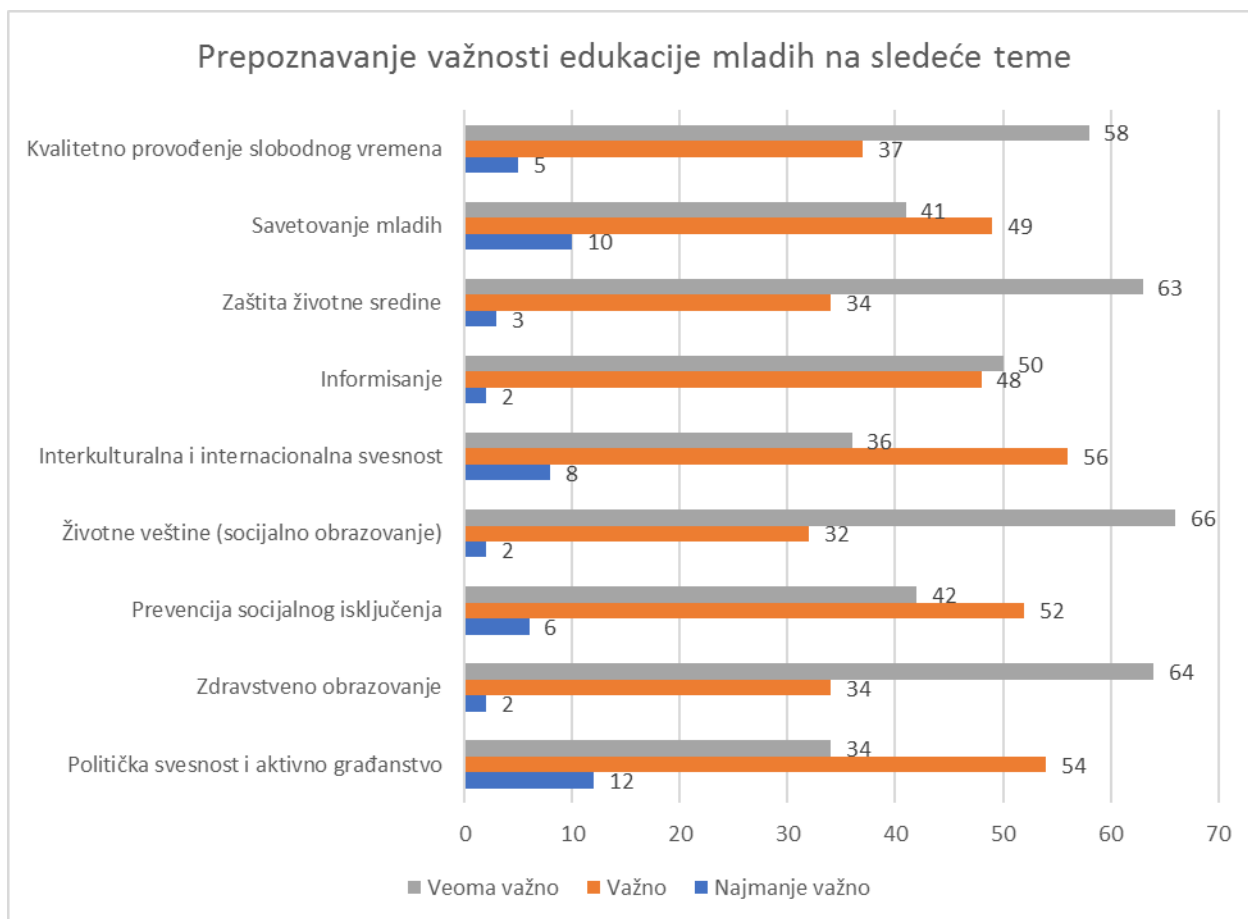
Roditelji su prepoznali edukativne aktivnosti, vezane za sticanje ličnih i profesionalnih veština, kao i veština potrebnih za posao kao aktivnosti omladinskog rada. Zatim smo pitali roditelje, koje su teme važne za edukaciju mladih.

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Grafikon 11. Prepoznavanje važnosti edukacije mladih na sledeće teme

Roditelji su kao četiri ključne teme prepoznali sledeće teme za edukaciju njihove dece, to su:

- I. Životne veštine (socijalno obrazovanje)
- II. Zdravstveno obrazovanje
- III. Zaštita životne sredine
- IV. Kvalitetno provođenje slobodnog vremena

Postavili smo roditeljima i otvoreno pitanje „Koje teme posebno smatrate da su važne za lični i profesionalni razvoj vaše dece?“ Odgovorilo je 119 ispitanika i odgovori su grupisani u okviru sledećih grupa:

- Očuvanje fizičkog i mentalnog zdravlja

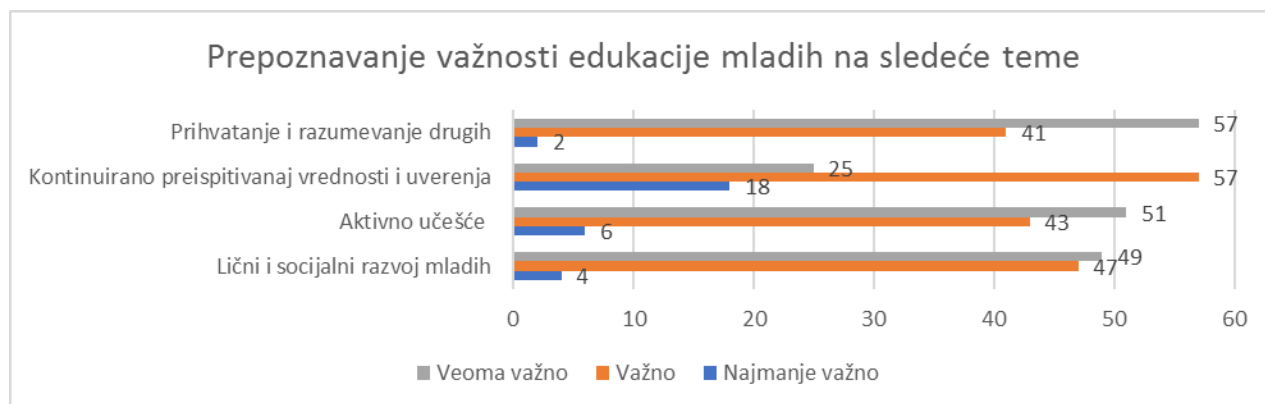
ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

- Reproduktivno zdravlje
- Profesionalno obrazovanje i razvoj
- Rodna ravnopravnost i diskriminacija
- Socijalno obrazovanje i razvoj ličnih veština
- Prevencija bolesti zavisnosti, nasilja i bezbednosti
- Informisanje, politička svesnost i aktivizam građana
- Žaštita životne sredine
- Interkulturalna i internacionalna svestranost

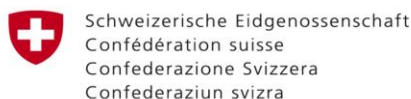
Pitali smo roditelje u kojoj meri smatraju da su važni sledeći segmenti edukacije za njihovu decu.

Grafikon 12. Prepoznavanje važnosti edukacije mladih na sledeće teme

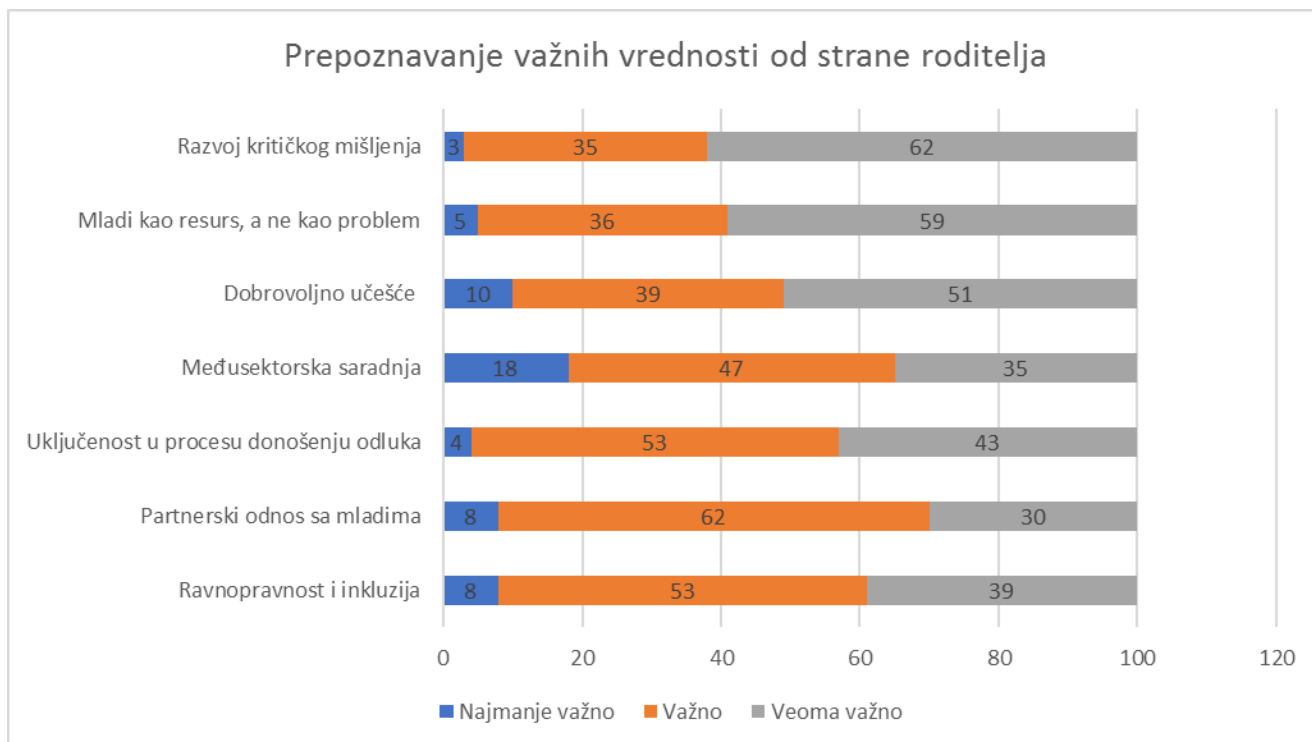

Preko 57% roditelja, smatra je da je veoma važno da mladi budu edukovani u okviru segmenta tema prihvatanja i razumevanja drugih, kao i teme koje pozivaju mlade osobe na kontinuirano preispitivanje vrednosti i uverenja.

Pitali smo roditelje koje su njima važne vrednosti unutar omladinskog rada, odgovor je sledeći:

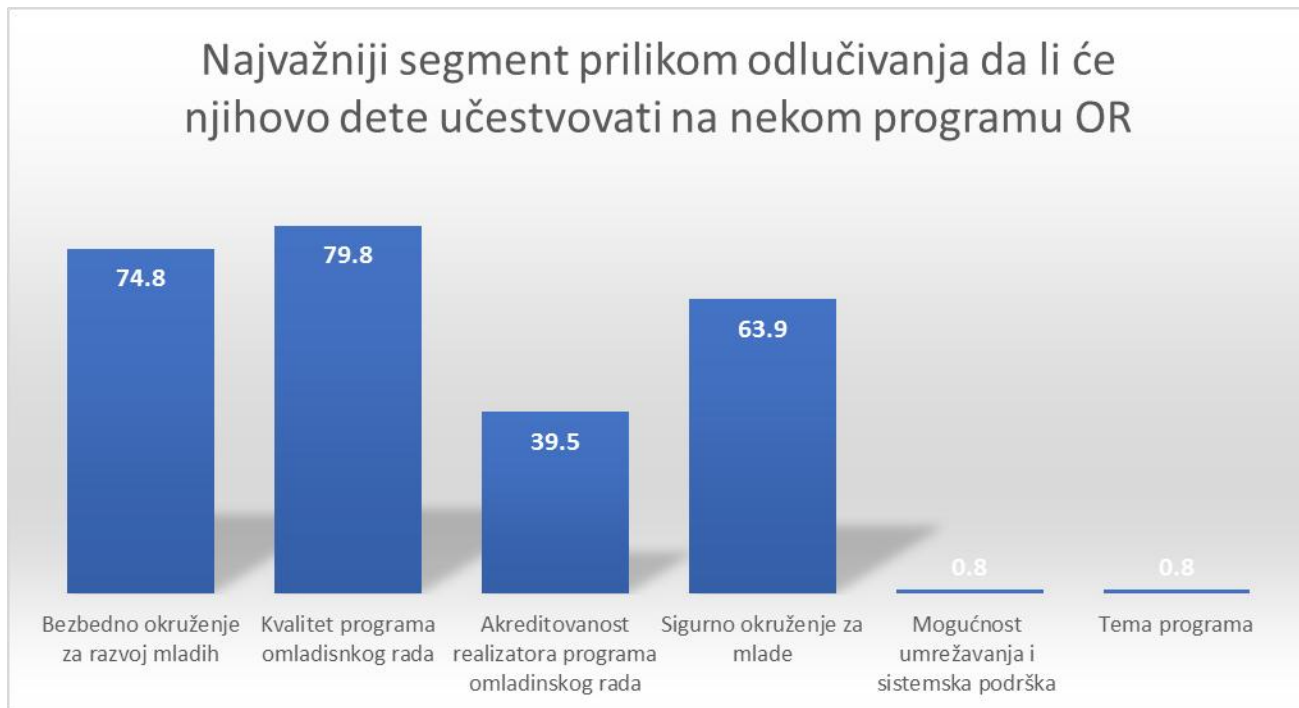
Grafikon 13. Prepoznavanje važnih vrednosti od strane roditelja

Roditelji prepoznaju vrednosti kritičkog mišljenja, vrednost da su mladi resurs a ne problem, kao i vrednost dobrovoljnog učešća kao veoma važne vrednosti u svakodnevnom životu, što su upravo i ključne vrednosti omladinskog rada.

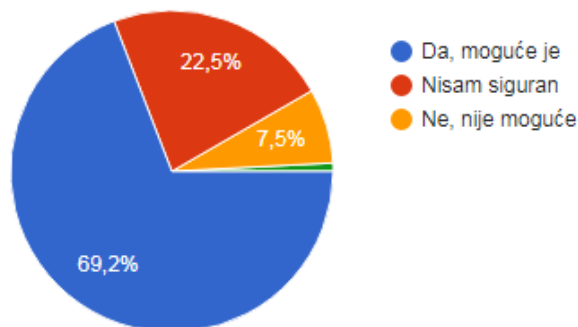
Pitali smo roditelje, šta je njima najvažnije prilikom odlučivanja o tome da li će njihove dete učestvovati na nekom programu omladinskog rada? Među najvažnijim stvarima jeste kvalitet programa, bezbedno i sigurno okruženje.

Grafikon 14. Prepoznavanje najvažnije stvari od strane roditelja prilikom odlučivanja o tome da li će njihovo dete učestvovati na nekom programu omladinskog rada

Pitali smo roditelje da li smatraju da bi osnaživanjem i edukacijom mladih, oni potom mogli preuzeti različite uloge u lokalnoj zajednici i učestvovati u procesu donošenja odluka, blizu 70% ispitanika se slaže da je moguće osnažiti mlade da budu aktivni članovi društva.

Grafikon 15. Prepoznavanje programa osnaživanja i edukacije mladih, kako bi oni mogli preuzeti aktivnu ulogu u lokalnoj zajednici i učestvovati u donošenju odluka.

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

Postavili smo roditeljima i otvoreno pitanje, da li misle da je moguće da mladi preuzmu ulogu u zajednici i učestvuju u donošenju odluka, kao i da pojasne svoj odgovor, tako da smo dobili 70 odgovora u okviru sledećih grupa:

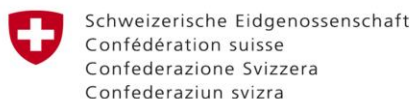
- Mladi imaju kreativne ideje i predloge, tako da moraju biti uključeni u različite procese
- Mladi najbolje mogu da ukažu na svoje potrebe i probleme
- Učestvovanje mladih u izradi lokalnih budžeta, brige o okruženju i ekologiji
- Svesno i dobrovoljno učestvovanje u lokalnoj zajednici
- Dobijanje podrške od odraslih za nove i inovativne promene unutar zajednice

Pitali smo roditelje da li smatraju da treba da budu uključeni u kreiranje nekih strategija, aktivnosti i mera za mlade, preko 70% roditelja je saglasno da trebaju biti uključeni u datim procesima.

Grafikon 16. Učešće roditelja u kreiranju strategija, aktivnosti i mera za mlade

Takođe, pitali smo ispitanike da li smatraju da bi bilo potrebno organizovati neke edukacije za

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

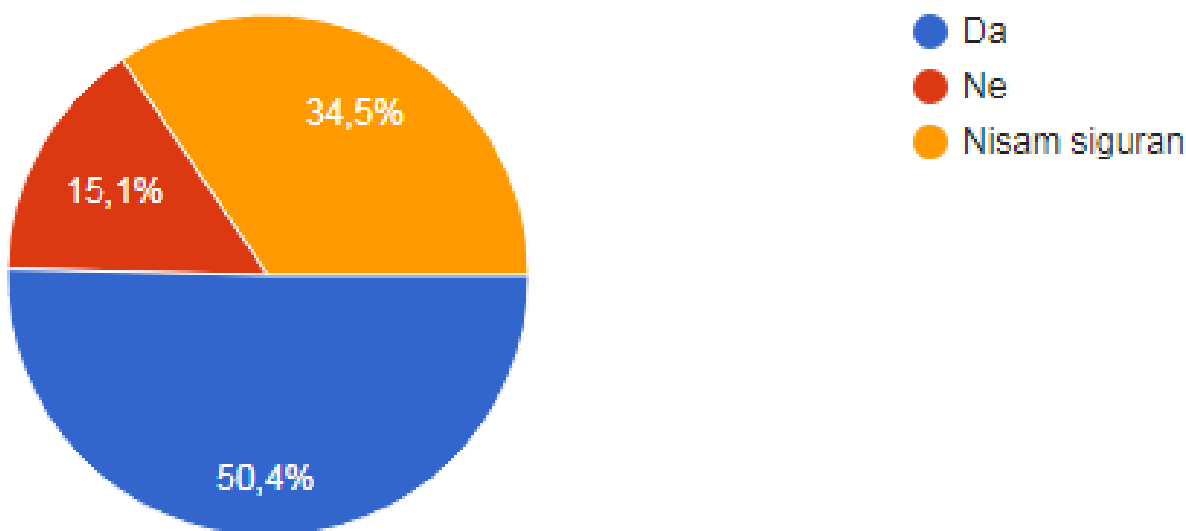

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

roditelje kako bi se aktivnije uključili u kreiranju strategija i politika za mlade, preko polovine ispitanika se složilo da je potreban program edukacije i osnaživanja.

Grafikon 17. Edukacija roditelja u kreiranju strategija, aktivnosti i mera za mlade

Kako je polovina ispitanika saglasna da je roditeljima potrebna dodatna edukacija, pitali smo roditelje putem otvorenog pitanja da pojasne svoj odgovor i dobili smo 40 odgovora u okviru sledećih grupa:

- ❖ Svi smo mi vaspitani za neko drugo vreme i uslove, ne umemo da odgovorimo na pitanja mladih
- ❖ Osnaživanje roditelja kako bi pomogli deci u karijernom razvoju
- ❖ Edukovanje roditelja o inkluziji i prevenciji problema u odrastanju njihove dece
- ❖ Upoznati roditelje sa programima omladinskog rada
- ❖ Edukovanje roditelja radi razvoja kvalitetnog odnosa sa svojim detetom
- ❖ Edukacija roditelja na temu bezbednosti i smanjenja nasilja kod mladih

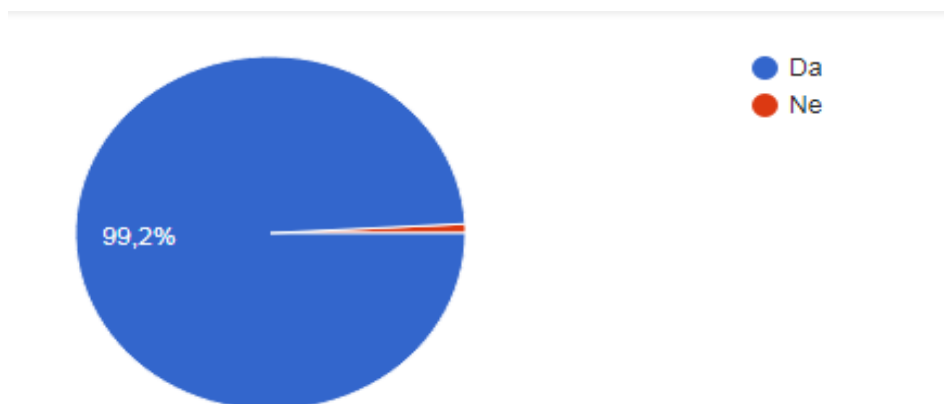
ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

3. Komunikacione navike roditelja

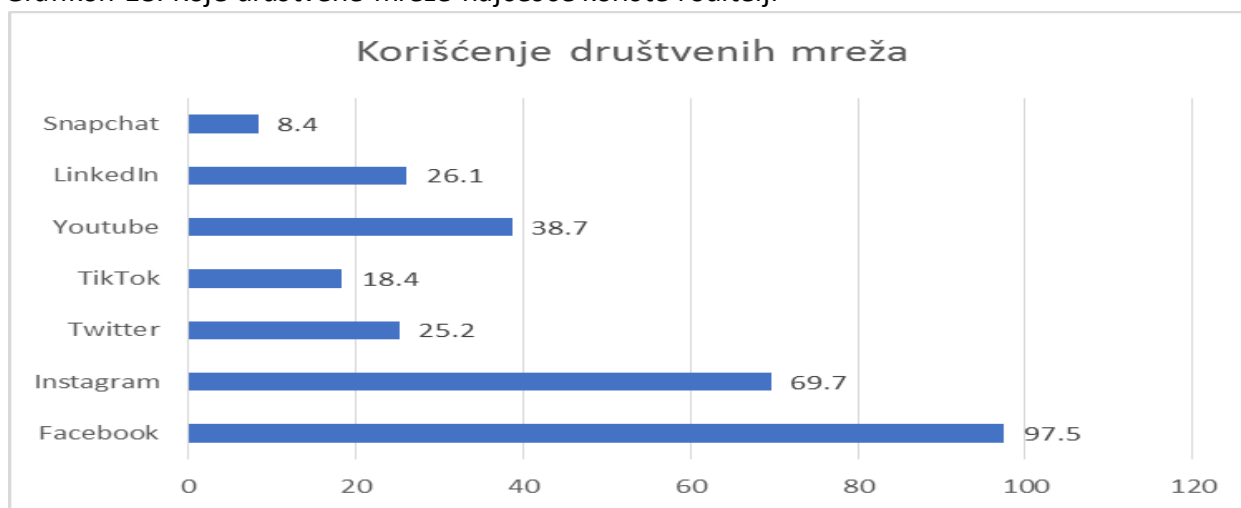
U ovom poglavlju smo pitali smo roditelje kako i na koji način komuniciraju, koje aplikacije za komuniciranje koriste, koliko često postavljaju određene sadržaje na društvene mreže, koliko često koriste određena sredstva komunikacije i u koje svrhe koriste društvene mreže.

Grafikon 18. Da li roditelji koriste društvene mreže?

Pitali smo roditelje ukoliko koristite društvene mreže, na kojim društvenim mrežama imaju profile i dobili smo sledeće odgovore:

Grafikon 18. Koje društvene mreže najčešće koriste roditelji

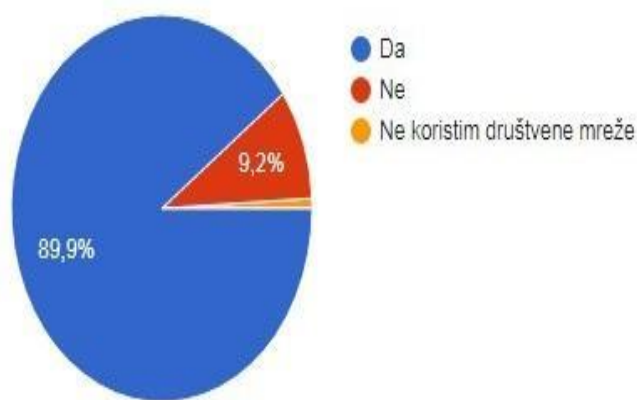

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

Pitali smo roditelje, ukoliko koriste društvene mreže, da li pratite različite kreirane grupe tj. zajednice na društvenim mrežama, tako da preko 89% ispitanika prati različite grupe na društvenim mrežama.

Grafikon 19. Praćenje različitih zajednica na društvenim mrežama

Na osnovu otvorenog pitanja i preko 80 odgovora, dobili smo informacije koje grupe prate roditelji u okviru sledećih grupa odgovora:

- ❖ Različite grupe sa temom kulinarstva, vaspitanja i obrazovanja
- ❖ Različite grupe za roditeljstvo
- ❖ Različite grupe za zdrav život, ekologija, pozitivno razmišljanje, popularnu psihologiju i edukaciju
- ❖ Grupe zabavnog karaktera
- ❖ Grupe za informisanje i postavljanje različitih pitanja
- ❖ Grupe kreativnog, zabavnog i opšte društvenog i kulturnog sadržaja

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

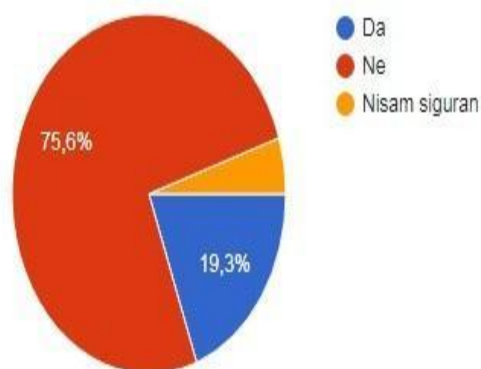

4. Uključivanje roditelja u kreiranje javnih politika

U ovom poglavlju smo pitali smo roditelje da li su do sada imali priliku da se uključuju u proces kreiranja javnih politika, kao i da li su spremni za učešće u datim procesima, koji su glavni razlozi povlačenja i odustajanja, da li je njima potrebna podrška za aktivnim učešćem i slično.

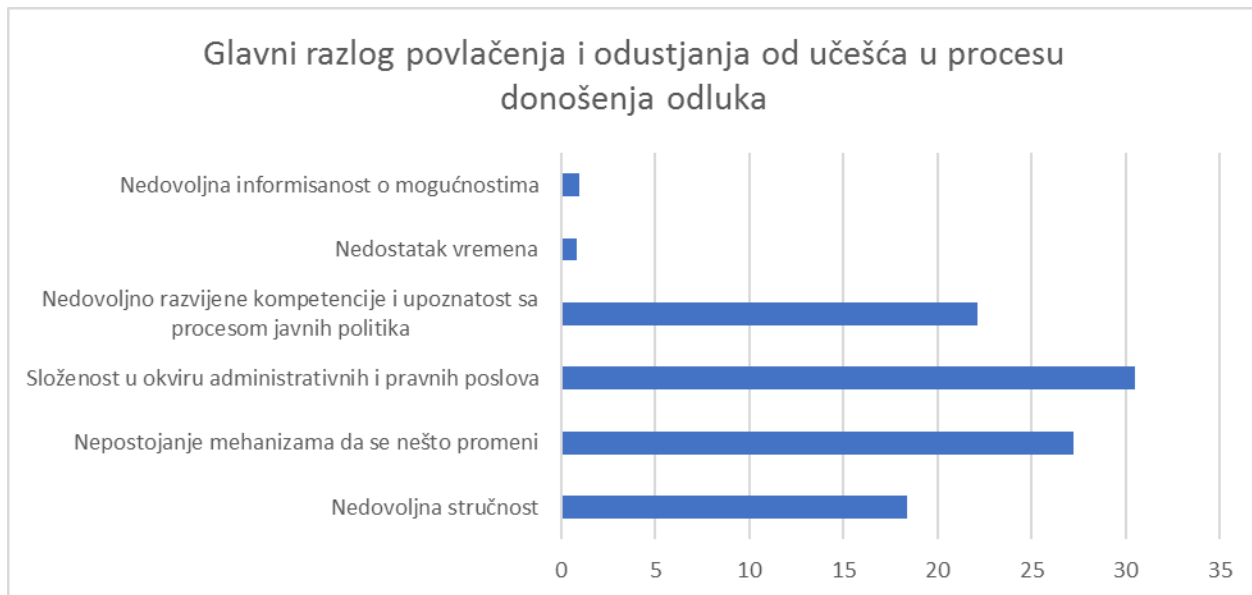
Pitali smo roditelje da li su do sada imali prilike da budu uključeni u aktivnosti kreiranja javnih politika za mlade i donošenja odluka. Dobili smo odgovor da je preko 75% ispitanika nije imalo priliku da učestvuje u datom procesu.

Grafikon 20. Dosadašnje učešće roditelja u aktivnosti kreiranja javnih politika za mlade i donošenja odluka

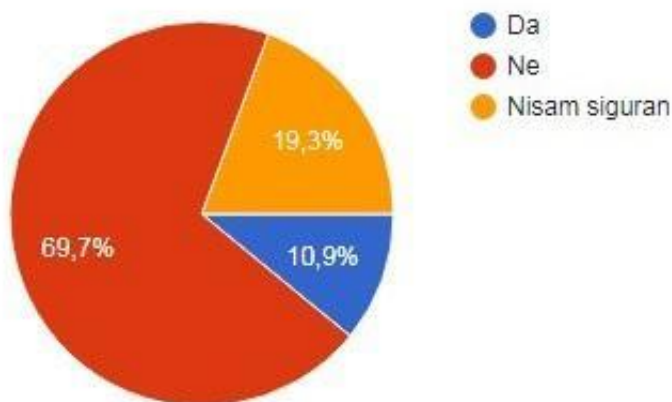
Pitali smo roditelje putem kojih aktivnosti su bili uključeni u donošenja odluka od značaja za mlade (da li kao član saveta roditelja u školi, lokalnog saveta i drugo), putem otvorenog pitanja dobili smo 45 odgovora, gde je preko 65% roditelja bilo uključeno putem Saveta roditelja u školi, 10% putem Školskog odbora, 20% putem Tima za bezbednost i zaštitu učenika unutar škola i 5% putem Lokalnog saveta. Takođe, pitali smo roditelje da prepoznaju glavne razloge povlačenja i odustajanja da budu uključeni u proces donošenja odluka za mlade.

Grafikon 21. Glavni razlog povlačenja i odustjanja roditelja od učešća u procesu donošenja odluka za mlade

Pitali smo roditelje da li su upoznati sa metodama na osnovu kojih mogu da se uključe u proces kreiranja javnih politika za mlade, preko 69% roditelja nije upoznato sa datim metodama uključivanja.

Grafikon 22. Upoznatost roditelja sa metodama na osnovu kojih mogu da se uključite u proces kreiranja javnih politika za mlade

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

Roditelji sledeće metode prepoznaju kao ključne na osnovu kojih mogu da se uključe u proces kreiranja javnih politika za mlade:

- a) Lokalni savet roditelja
- b) Školski odbor
- c) Savet roditelja
- d) Fokus grupe,
- e) Edukativne radionice
- f) Učenički parlament – podržavajući aktivnosti njihove dece, kao i jačanjem instrumenta prilikom rada i razvoja škole

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

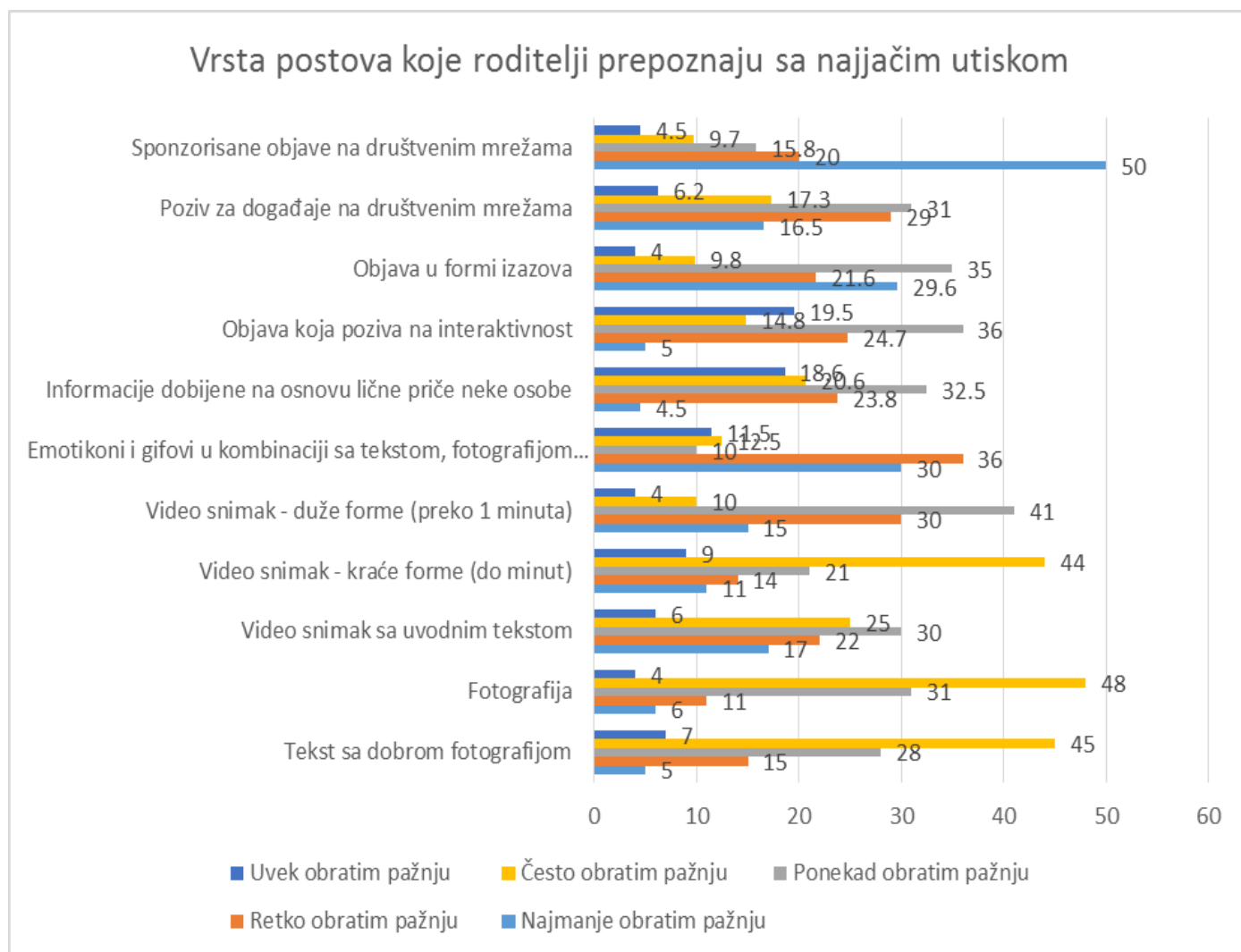

5. Forme poruka i aktivnosti koje lakše i radije prate

U ovom poglavlju pitali smo roditelje prilikom kojih aktivnosti bi uzeli učešće u različitim sadržajima, kao i koje aktivnosti prepoznaju kao značajne u datom segmentu.

Pitali smo ispitanike koja vrsta objava ostavlja najjači utisak na njih prilikom korišćenja društvenih mreža.

Grafikon 23. Vrsta postova koje roditelji prepoznaju sa najjačim utiskom

Na osnovu dobijenih rezultata možemo zaključiti da roditelji najčešće obrate pažnju na postovima koji sadrže fotografiju, zatim na tekst koji prati fotografija, kraći video snimak do jednog minuta i postovi gde se informacije dobijaju na osnovu nečijeg ličnog iskustva. Sa druge

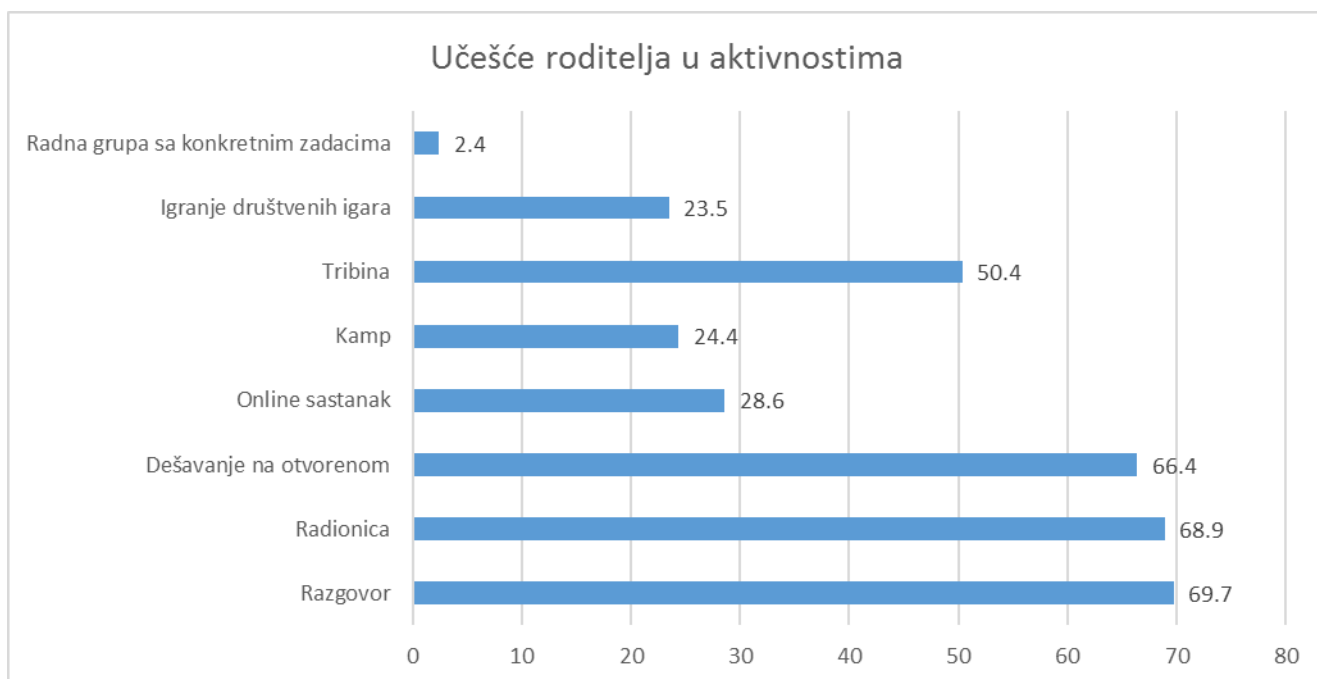

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

strane, blizu polovine ispitanika je reklo da najmanje obrati pažnju na sponzorisane objave, kao i objave koje su u formi izazova i koje pozivaju na akciju. Takođe, na kraju smo pitali roditelje ukoliko bi u njihovom gradu/opštini bila organizovana aktivnost sa ciljem upoznavanja roditelja kako se mogu uključiti u izradu i donošenje javnih politika za mlade, u okviru koje aktivnosti bi najpre uzeli učešće. Ispitanici su imali mogućnost da izaberu do 3 aktivnosti u okviru kojih bi se uključili.

Grafikon 23. Ukoliko bi u vašem gradu/opštini bila organizovana aktivnost sa ciljem upoznavanja roditelja kako se mogu uključiti u izradu i donošenje javnih politika za mlade, u okviru koje aktivnosti biste najpre uzeli učešće

Analizom rezultata prepoznamo sledeće 3 aktivnosti u okviru kojih bi roditelji najpre uzeli učešće, to su:

- 1) Aktivnosti vezane za razgovor
- 2) Radionice

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

3) Dešavanja na otvorenom

4) Tribine

Sa druge strane, roditelji bi najmanje učešća uzeli prilikom igranja društvenih igara, kampa i online sastanka. Ispitanici su predložili i formu aktivnosti radne grupe sa konkretnim zadacima, tako da blizu 3% roditelja bi uzelo učešće u datoj aktivnosti.

Postoje razlike u odgovorima na osnovu godina i mesta boravka, tako da bi aktivnosti online sastanka bile najviše zastupljene u okviru Beogradskog regiona, sa roditeljima iz grupe 45-55 godina, dok bi aktivnosti na otvorenom i razgovori pre bili vezani za ispitanike koji žive u manjim sredinama, tačnije opštinama, kao i koji imaju više od 55 godina života. Grupacija ispitanika od 35-45 godina, bez obzira na mesto boravka bi najpre uzela učešće u edukativnim radionicama i tribinama gde bi mogli da čuju nečije iskustvo.

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

Kvalitativno istraživanje – Fokus grupe

Kako bi osigurali da istraživanje poseduje i kvalitativan segment pored kvantitativnog dela, sprovedene su 4 fokus grupe, u okviru istraživačkog instrumenta, kao istraživačku tehniku prikupljanja podataka korišćen je polustrukturisani intervju/vodič za vođenje fokus grupe.

Fokus grupe su obuhvatile po minimum 6 učesnika u okviru južne, istočne, severne i zapadne Srbije. Tokom datih fokus grupa, dobili smo sadržajnije odgovore na osnovu kojih imamo realnu sliku po pitanju poznavanja omladinskog rada, uključenosti roditelja u procesu kreiranja javnih politika za mlade, kao i uočili trenutne prednosti i nedostatke u okviru datog procesa, kao i prostor za dodatno unapređivanje na nacionalnom nivou.

Tokom ovih četiri fokus grupa, učešće je uzelo 37 roditelja, realizovane fokus grupe okupile su roditelji mlađih različitih kategorija, tako da su učesnici bili roditelji srednjoškolaca, studenata, mladih nezaposlenih, roditelji koji su članovi Saveta roditelja u srednjim školama, roditelji čija su deca uključena u rad lokalnih nevladinih organizacija, kao i roditelji čija deca nisu članovi nijednog udruženja.

Cilj je bio da utvrdimo nekoliko ključnih stvari – kako roditelji vide omladinski rad, da li ga prepoznaju, šta od elemenata omladinskog rada prepoznaju, da li podržavaju omladinski rad, šta je njima važno kako bi se njihova deca uključila u programe omladinskog rada, da li su do sada bili uključeni u proces kreiranja javnih politika za mlade, kao i šta identifikuje kao problem uključivanja u dati proces, kakve su im komunikacione navike i kako bi organizacije koje praktikuju omladinski rad mogle da komuniciraju ka roditeljima.

Roditelji pre svega jesu čuli za omladinski rad, mada nisu sigurni kako bi objasnili šta je to omladinski rad, neke od glavnih njihovih asocijacija jeste da omladinski rad povezuju sa nekadašnjim radnim akcijama i programima za mlade, procesima volontiranja, omladinskim zadrugama, mladima koji paralelno rade i studiraju, humanitarnim radom, volonterski kampovi, poslovima za mlade i usavršavanjem mladih. Takođe, zanimljivo je da roditelji povezuju omladinski rad sa različitim programima udruženjima, posebno u manjim sredinama gde je to bilo među prvi asocijacijama, što je odličan primer dobre prakse vidljivosti udruženja i informisanosti različitih ciljnih grupa.

Učesnici su saglasni da bi podržali programe omladinskog rada, jedino imaju problem da veoma često nemaju informacije da se dešava neki program u njihovoj zajednici, kao i da ne dobijaju dovoljno informacija od strane organizatora, tako da je zaključak da nisu dovoljno vidljivi

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

programi i da ne dobiju svi informacije o datim mogućnostima. Tako da veoma često kada bi želeli neki dodatan program za svoje dete i njegov razvoj nisu sigurni da tako nešto postoji, kao i da li mogu da pokriju troškove datih programa.

Jedan od problema koji roditelji navode jeste da veoma često i kada vide određeni program, nisu sigurni da li mogu da preporuče svom detetu, pošto veoma često nemaju dovoljno informacija, kao i iskustva sa tom organizacijom. Sa druge, važno im je pre svega da njihovo dete bude učesnik programa koji je bezbedan, koji ne može da ugrozi osoba na bilo koji način, kao i da program poseduje sam kvalitet u određenoj meri i da realizatori programa buduiskusni i spremni za dati proces rada.

Određeni roditelji naveli su veliki broj slučaja iz svoje zajednice, gde nisu zadovoljni modelima rada određenih organizacija, tako da su sigurni da mnogi roditelji prilikom odlučivanja da li će se njihovo dete uključiti u neki program žele da čuju iskustvo ostalih roditelja i dece, tako da dosta odluka donose i na osnovu toga.

Prilikom odlučivanja roditelja da li će njihovo dete da se uključi u određene programe omladinskog rada, važno im je da budu upoznati sa temom datog programa, mada sa druge strane i sa mogućnostima umrežavanja njihove dece sa ostalim mladim osobama, kao i mogućnosti da njihovo dete ima podršku i u nekom daljem periodu ne samo u toku određene aktivnosti ili tokom samog letnjeg raspusta.

Teme koje roditelji prepoznaju da su od ključnog značaja za sve mlade, jesu teme koje mogu doprineti mladim osobama da bolje pronađu svoj posao, sa druge strane da sačuvaju svoje zdravlje i da se budu upoznati sa različitim situacijama koje im se mogu dešavati.

Učesnici su prepoznali da putem formalnog obrazovanja posebno u manjim sredinama mladi nemaju mogućnost da rade na svom razvoju, tako da nisu dovoljno spremni za različite životne situacije.

Ključne teme prepoznate od strane roditelja jesu:

- profesionalna orijentacija (pisanje CV-a, karijerne veštine),
- tehnike i veštine komunikacije,
- upravljanje finansijama,

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

- prevencija bolesti zavisnosti,
- rad na sebi i sticanje radnih navika, sa posebnim fokusom na direktnu primenljivost datih veština, kako bi mladi bili spremni na različite životne situacije

Tokom fokus grupe pitali smo učesnike da li su bili uključeni u proces kreiranja javnih politika za mlade, učesnici su potvrdili da nisu nužno bili uključeni u dati proces već više kao saradnici putem škola, školski odbora, lokalnog saveta i saveta roditelja.

Jedan deo učesnika, tačnije više od 70% nije imalo priliku da bude uključeno u date procese i negde kao glavne razloge žašto nisu učestvovali navode sledeće stvari:

- Nedovoljna stručnost, tačnije odustvo znanja i veština da budu u datom procesu
- Nedostatak vremena u okviru administrativnih poslova u radu – složena birokratija
- Nezadovoljstvo rada određenih tela, koja se najčešće formiraju na osnovu određenih pravila, tako da nema stalnog i kontinuiranog rada u okviru datog tela, već se telo sastaje po potrebi i tada kada mora da ispuni određeni proces, kao i problem prilikom izbora samih članova i daljeg rada tog tela, pošto su veoma često biraju ljudi koji su imali iskustva i koji su na neki način zasićeni sa datim procesima rada
- Problem koncepta složenosti javnih politika, tako da roditelji koji dolaze iz ne srodnih oblasti imaju problem da razumeju dati proces
- Nedovoljna informisanost o datim mogućnostima, kao i veoma kratak rok za podnošenje prijave za rad u određenom telu.

Tokom samih fokus grupa, roditeljima je prikazan model kluba roditelja implementiran u okviru projekta „Važno je! – sistemska rešenja za mlade“ koji realizuje NAPOR u saradnji sa 3 organizacije članice – Omladinom JAZAS iz Novog Sada, Omladina JAZAS-a Kragujevac, i udruženjem Urban Stream iz Požarevca.

Projekat "Važno je! - sistemska rešenja za mlade", deo projekta je „Zajedno za aktivno građansko društvo – ACT“, koji sprovode Helvetas Swiss Intercooperation i Građanske inicijative, a uz podršku Vlade Švajcarske. Među učesnicima samih fokus grupa, bilo je par članova koji su učestvovali u datom klubu, tako da su mogli i direktno ostalim učesnicima da prenesu svoje iskustvo.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

Osnivanjem Klubova za roditelje pri organizacijama članicama NAPOR-a kreiran je mehanizam za kontinuirano učešće roditelja u javnim politikama od interesa za mlade na lokalnom nivou. Na osnovu 8 susreta roditelji su imali priliku da dobiju osnovne informacije o mogućnostima participacije u procesima koji su važni za njihovu decu i osnaženi su setom veština za mapiranje izazova na lokalnom nivou i zagovaranje za njihovo rešavanje, kao i na osnovu datog iskustva upoznati su sa principima omladinskog rada.

U okviru datog modela roditelji su prepoznali različite prednosti kluba roditelja, pre svega kao veoma značajan segment navode sam edukativan deo i praktične vežbe u datom procesu, sa druge strane mogućnost da podele svoje iskustvo ili situaciju kroz koju su prošli smatraju da treba biti i sastavni deo ostalih programa, pošto veoma često grupa na osnovu toga može doći do različitih rešenja za određene probleme.

Kada pričamo o navikama u oblasti komunikacija, učesnici pre svega navode da uglavnom u najvećoj meri koriste za različite situacije telefonske pozive i sms poruke kao sredstvo komunikacije. Takođe, u ogromnoj meri koriste Viber poruke za razmenu slika i oko poslovnih aktivnosti gde u većoj meri prate kreirane grupe, kao i prate određene grupe ukoliko su njihova deca u procesu školovanja.

Ukoliko pričamo o društvenim mrežama svi učesnici fokus grupa imaju profile i aktivno koriste Facebook kao društvenu mrežu, posebno za komunikaciju sa prijateljima koji su van granica države, kao i oko praćenja zanimljivog sadržaja u njihovo slobodno vreme. Instagram naloge imaju, mada ne koriste stalno i sa druge strane ove naloge imaju i radi samog praćenja svoje dece, posebno roditelji mladih od 15 do 19 godina, mada ove naloge koriste u jako manjem opsegu i ne veoma često, veoma mali broj učesnika koristi e-mail kao sredstvo komunikacije, ukoliko koriste to je jedino u poslovne svrhe.

Tokom same fokus grupe, roditelji su podelili da im se posebno sviđaju namenski kreirane viber grupe, koje su više informativnog tipa i gde određene osobe imaju mogućnost pisanja, tako da mogu pratiti različite informacije i vesti, dok sa druge strane neće dobiti ogroman broj poruka i sadržaja koji nisu namenjeni grupi.

Kako skoro svi učesnici koriste Facebook naloge, navode da su im posebno korisni namenski kreirani događaji, tako da mogu da se informišu o svim bitnim stvarima za dato dešavanje, kao i

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

da postavite dodatna pitanja ukoliko imaju ili pak sa druge strane da pozovu i svoje prijatelje da uzmu učešće.

Poruke koje se distribuiraju prema roditeljima, koje roditelji najpre primete i pročitaju jesu poruke koje sadrže dobru fotografiju, kao i jasan i sažet tekst u okviru iste objave, tako da mogu u par minuta da se informišu, pa da kasnije u nekom svom slobodnom vremenu detaljnije istraže datu temu. Sa druge strane, vole da pogledaju kratak video snimak od jednog minuta, koji mora imati titlovan segment, pošto veoma često nisu u mogućnosti da saslušaju i audio deo.

Roditelji su spomenuli da najmanje na društvenim mrežama vole agresivne kampanje, tako da ukoliko jednom pogledaju određeni sadržaj posle imaju problem da stalno dobijaju isti takav sadržaj, kao i samu promociju datih objava.

Ukoliko bi u njihovom gradu ili opštini organizovala aktivnost sa ciljem upoznavanja roditelja kako se mogu uključiti u izradu i donošenje javnih politika za mlade, roditelji su sigurni da bi se uključili u aktivnosti koje se direktno realizuju, koje su u formi kraće radionice gde bi mogli da se upoznaju sa datim metodama, kao i sa druge strane da imaju mogućnost da čuju nečije iskustvo ili da podele neko svoje iskustvo, tako da je važno da aktivnost bude interaktivna i da stalno uključuje roditelje, u trajanju od najviše 2h direktnog rada, tako da interaktivne radionice sa mogućnošću razmene iskustva prepoznaju kao dobar metod.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

ZAKLJUČAK

Dato istraživanje je imalo za cilj da pronade načine motivisanja i uključivanja roditelja u kreiranju javnih politika za mlade, kao i kako da roditelji budu adekvatno i pravovremeno informisani o programima omladinskog rada.

Ciljna grupa istraživanja jesu bili roditelji mladih koji žive u Republici Srbiji od 35 do 60 godina, uzorak stratifikovan u odnosu na opštu populaciju na osnovu roda, godina, regiona prebivališta, tipa naselja u kome stanuju, stepena obrazovanja i radnog statusa.

Kao istraživački instrument korišćen je upitnik, dok je istraživačka tehnika prikupljanja podataka putem online upitnika kojim je obezbeđen reprezentativan uzorak putem plaćene promocije. Radi osiguravanja da istraživanje poseduje i kvalitativan segment pored kvantitativnog dela, sprovedene su fokus grupe, u okviru istraživačkog instrumenta, kao istraživačku tehniku prikupljanja podataka korišćen je polustrukturisani intervju/vodič za vođenje fokus grupe.

Ključni rezultati koji su prepoznati u okviru istraživanja:

- Preko 52% roditelja jeste upoznato sa omladinskim radom, roditelje najčešće omladinski rad povezuju sa omladinskim zadrugama, različitim problemima zapošljivosti mladih, radnim akcijama, edukacijama, kampovima u manjoj meri, kao i udruženjima koje sprovode omladinski rad.
- Preko 57% roditelja, smatra je da je veoma važno da mladi budu edukovani u okviru segmenta tema prihvatanja i razumevanja drugih, kao i teme koje pozivaju mlade osobe na kontinuirano preispitivanje vrednosti i uverenja.
- Blizu preko 50% roditelja smatrate da bi bilo potrebno organizovati za roditelje različite edukacije kako bi se aktivnije uključili u kreiranju strategija i politika za mlade.
- Roditelji imaju problem da veoma često nemaju informacije da se dešava neki program omladinskog rada u njihovoj zajednici, kao i da ne dobijaju dovoljno informacija od strane organizatora, tako da je zaključak da nisu dovoljno vidljivi programi i da ne dobiju svi informacije o datim mogućnostima.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

- Ukoliko pričamo o društvenim mrežama roditelji imaju profile i aktivno koriste Facebook kao društvenu mrežu, Instagram naloge imaju, mada ne koriste stalno i sa druge strane ove naloge imaju i radi samog praćenja svoje dece.
- Roditelji najčešće obrate pažnju na postovima koji sadrže fotografiju, zatim na tekst koji prati fotografija, kraći video snimak do jednog minuta i postovi gde se informacije dobijaju na osnovu nečijeg ličnog iskustva.
- Više od 70% roditelja nije imalo priliku da se uključi u procese kreiranja javnih politika za mlade do sada.
- Roditelji prepoznaju vrednosti kritičkog mišljenja, vrednost da su mladi resurs a ne problem, kao i vrednost dobrovoljnog učešća kao veoma važne vrednosti u svakodnevnom životu, što su upravo i ključne vrednosti omladinskog rada.
- Među najvažnijim segmentima, koje roditelji uzimaju prilikom odlučivanja o tome da li će njihove dete učestvovati na nekom programu omladinskog rada jeste kvalitet programa blizu 80%, bezbedno i sigurno okruženje blizu 75%.

Zaključci izvedeni na osnovu istraživanja:

- Roditelji nisu upoznati sa omladinski radom i ne prepoznaju aktivnosti omladinskog rada.
- Potrebno je organizovati za roditelje različite edukacije kako bi se aktivnije uključili u kreiranju strategija i politika za mlade.
- Roditelji prilikom odlučivanja da li će se njihovo dete uključiti u neki program žele da čuju iskustvo ostalih roditelja i mladih, tako da dosta odluka donose i na osnovu nečijeg iskustva.
- Organizacije koje praktikuju omladinski rad, moraju unaprediti svoju vidljivost o datim programima, kao i informisati širu zajednicu.
- Potrebno je roditelje informisati o osiguranju kvaliteta omladinskog rada, bezbednosti i sigurnosti njihove dece.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

